

دانشگاه شیراز

نشریه پژوهش در نشخوارکنندگان

جلد چهارم، شماره چهارم، ۱۳۹۵

<http://ejrr.gau.ac.ir>

تعیین مهم‌ترین عوامل مؤثر بر چربی شیر گاوهای هلستاین با استفاده از الگوریتم انتخاب ویژگی

شهریار کارگر^۱ و مرضیه مکرّم^۲

^۱استادیار گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شیراز،

^۲استادیار گروه مرتع و آبخیزداری، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی داراب، دانشگاه شیراز

تاریخ دریافت: ۹۵/۸/۱۳؛ تاریخ پذیرش: ۹۵/۱۰/۲۹

چکیده

سابقه و هدف: پایش ترکیبات شیر یک گله می‌تواند به ارزیابی سلامت و وضعیت تغذیه‌ای گاوهای شیری کمک کند. چربی شیر یکی از با ارزش‌ترین ترکیبات شیر به شمار می‌رود. چربی متغیرترین ترکیب شیر بوده و عوامل بسیار متعدد فیزیولوژیکی و محیطی می‌توانند نسبت و مقدار آن را در شیر تحت تأثیر قرار بدهند. در صورتی که چربی شیر گله‌ای ۰/۳ درصد کم‌تر از میانگین نژادی باشد می‌تواند نشان‌گر بروز مشکلی باشد. جیره‌هایی که امکان بهبود در خروج بیش‌تر چربی را در شیر فراهم نمایند می‌توانند به‌طور بالقوه از نظر اقتصادی سودمند باشند. بنابراین، جهت حفظ چربی شیر ضروری است که مهم‌ترین عوامل مؤثر بر آن شناسایی، پایش و اندازه‌گیری شود. الگوریتم انتخاب ویژگی یکی از روش‌های داده‌کاوی است و به زعم دانسته ما در هیچ مقاله‌ای از آن برای واکاوی مهم‌ترین عوامل مؤثر بر چربی شیر گاوهای هلستاین استفاده نشده است. از این‌رو، هدف از این پژوهش تعیین مهم‌ترین عوامل مؤثر بر چربی شیر گاوهای هلستاین با استفاده از الگوریتم انتخاب ویژگی بود.

مواد و روش‌ها: برای انجام این پژوهش از ۲۱۱۲ داده خام حاصل از ۶۶ عامل بالقوه مؤثر بر چربی شیر استفاده شد. داده با سه روش مهم الگوریتم انتخاب ویژگی (روش‌های Greedy-Stepwise, Best-First و Ranker) و شش مدل مختلف (Gain-Ratio-Attribute-Eval, Info-Gain-Attribute-Eval, CFS-Subset-Eval) استفاده شد.

*مسئول مکاتبه: skargar@shirazu.ac.ir

Relief-Attribute-Eval، Symmetric-Attribute-Eval و Principal-Components) جهت تعیین مهم‌ترین عوامل مؤثر بر چربی شیر ارزیابی شد. داده با استفاده از نرم‌افزار WEKA (نسخه ۳/۸) واکاوی شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که روش‌های Best-First و Greedy-Stepwise الگوریتم انتخاب ویژگی مناسب‌ترین روش برای انتخاب عوامل مؤثر بر چربی شیر با استفاده از طبقه‌بندی Naive Bayes با کم‌ترین میزان خطا هستند. بر این اساس، مهم‌ترین عوامل مؤثر بر چربی شیر به ترتیب اسیدهای چرب غیر استریفیه خون، کل اسیدهای چرب فرار مایع شکمبه، عصاره اتری مصرفی، کل زمان صرف شده برای فعالیت نشخوار به ازای هر کیلوگرم الیاف نامحلول در شوینده خنثی مصرفی، کل زمان صرف شده برای فعالیت نشخوار به ازای هر کیلوگرم الیاف نامحلول در شوینده خنثی علوفه‌ای مصرفی، کل زمان صرف شده برای فعالیت جویدن به ازای هر کیلوگرم الیاف نامحلول در شوینده خنثی مصرفی، وزن بدن، نمره وضعیت بدنی، ضخامت لایه چربی پشت و گلوکز خون تعیین شدند.

نتیجه‌گیری: بر اساس انتخاب تعداد محدودی از عوامل مؤثر بر چربی شیر با الگوریتم انتخاب ویژگی امکان پایش و اندازه‌گیری آن‌ها جهت حفظ مؤثر چربی شیر در مزرعه و صرفه‌جویی در زمان و هزینه وجود دارد.

واژه‌های کلیدی: چربی شیر، الگوریتم انتخاب ویژگی، گاو شیری

مقدمه

چربی متغیرترین ترکیب شیر بوده و عوامل بسیار متعدد فیزیولوژیکی و محیطی آن را تحت تأثیر قرار می‌دهند. جیره‌هایی که امکان بهبود در خروج بیش‌تر چربی را در شیر فراهم نمایند می‌توانند به طور بالقوه از نظر اقتصادی سودمند باشند. از این‌رو، جهت حفظ چربی شیر ضروری است که مؤثرترین عوامل مؤثر بر چربی شیر شناسایی، پایش و اندازه‌گیری شود. برای تعیین مهم‌ترین عوامل مؤثر بر یک مسأله خاص، راه‌حل‌ها و الگوریتم‌های فراوانی می‌تواند وجود داشته باشد که مشکل بعضی از این الگوریتم‌ها بار محاسباتی زیاد آن‌ها است. اگر چه امروزه با ظهور کامپیوترهای نسل جدید با قدرت پردازش سریع و منابع ذخیره‌سازی بزرگ این مشکل تا حدودی مرتفع شده است اما وجود مجموعه داده‌ای بسیار بزرگ برای مسائل جدید (که گاه اندازه‌گیری آن‌ها ناممکن و یا سخت و بعضاً زمان‌بر و پرهزینه است) سبب شده است که هم‌چنان پیدا کردن یک الگوریتم دقیق و سریع‌ای که بتواند با معرفی تعداد محدودی از عوامل تأثیرگذار به‌عنوان خروجی بیش‌ترین تغییرات مربوط به یک متغیر خاص را توجیه نماید، مهم باشد. از این‌رو، هدف از این پژوهش تعیین مهم‌ترین عوامل مؤثر بر چربی شیر گاوهای هلشتاین با استفاده از الگوریتم انتخاب ویژگی (Feature Selection) بود.

مواد و روش‌ها

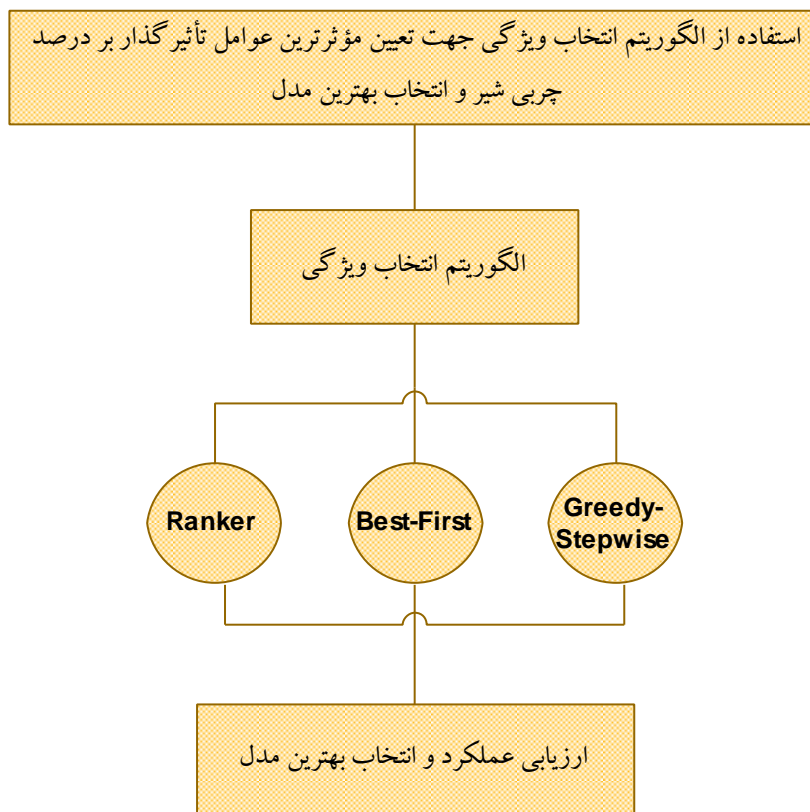
برای انجام این پژوهش از ۲۱۱۲ داده خام حاصل از ۶۶ عامل بالقوه مؤثر بر چربی شیر استفاده شد (۵، ۶، ۷ و ۸). داده با سه روش مهم الگوریتم انتخاب ویژگی (روش‌های Greedy، Best-First، Ranker و Stepwise) جهت تعیین مهم‌ترین عوامل مؤثر بر چربی شیر با استفاده از نرم‌افزار WEKA (نسخه ۳/۸) واکاوی شد (۳). در نگاره ۱ روند عمل الگوریتم انتخاب ویژگی نمایش داده شده است. روش‌های مختلف انتخاب ویژگی تلاش می‌کنند تا زیر مجموعه‌ای با کمینه تعداد ویژگی (عوامل تأثیرگذار) ممکن برای پیش‌بینی هدف موردنظر پیدا کنند. در تمام این روش‌ها بر اساس کاربرد و نوع تعریف، زیر مجموعه‌ای به‌عنوان جواب انتخاب می‌شود که بتواند مقدار یک تابع ارزیابی را بهینه کند. فرآیند انتخاب ویژگی در تمامی روش‌ها به بخش‌های پی‌آیند تقسیم می‌شود:

- ۱- تابع تولید کننده: این تابع زیر مجموعه‌های کاندید را برای روش موردنظر پیدا می‌کند.

۲- تابع ارزیابی: زیرمجموعه موردنظر را بر اساس روش داده شده، ارزیابی و یک عدد به‌عنوان میزان خوبی روش باز می‌گرداند. روش‌های مختلف سعی در یافتن زیرمجموعه‌ای دارند که این مقدار را بهینه کند.

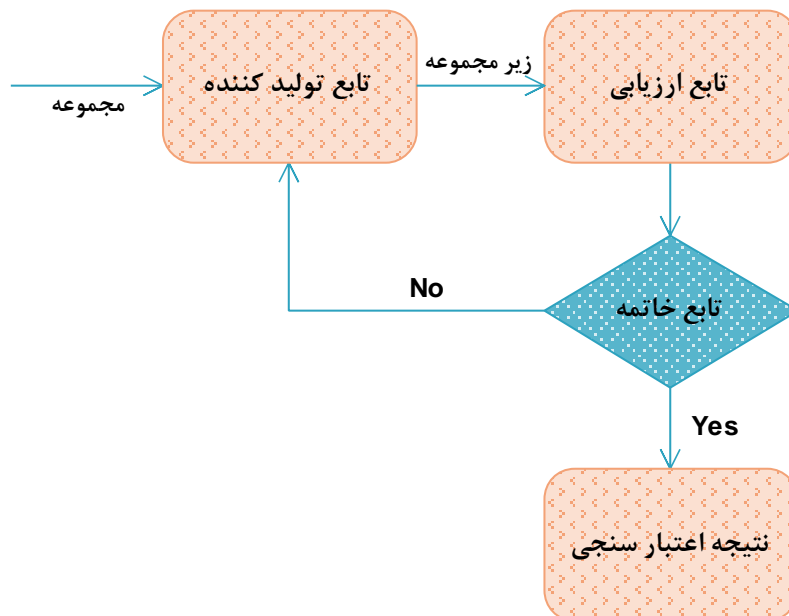
۳- شرط خاتمه: برای تصمیم‌گیری در مورد زمان توقف الگوریتم.

در ادامه به کمک تابع تعیین اعتبار مشخص می‌شود که آیا زیر مجموعه انتخاب شده معتبر است یا خیر. گامه تعیین اعتبار به کمک این تابع در شکل ۲ نشان داده شده است.

شکل ۱- روند الگوریتم انتخاب ویژگی به منظور انتخاب مؤثرترین عوامل تأثیرگذار بر درصد چربی شیر.

Figure 1. Feature selection algorithm process to select the most efficient factors affecting milk fat percentage.

شکل ۲- گام‌های الگوریتم انتخاب ویژگی.
Figure 2. Feature selection algorithm steps.

درخت‌های تصمیم روشی برای نمایش یک سری از قوانین هستند که منتهی به یک رده یا مقدار می‌شوند. درخت‌های تصمیمی که برای پیش‌بینی متغیرهای دسته‌ای استفاده می‌شوند، درخت‌های طبقه‌بندی (Classification) نامیده می‌شوند. الگوریتم‌های درخت تصمیم که در این پژوهش مورد استفاده قرار گرفته‌اند عبارتند از:

الف- الگوریتم J48: این الگوریتم سعی می‌کند تا به صورت بازگشتی مجموعه داده را با استفاده از اطلاعات نرمال به زیر مجموعه‌هایی تقسیم کند که از ریشه به سمت برگ حرکت کرده و در نهایت به طبقه موردنظر می‌رسد. تولید درخت تصمیم اولیه از مجموعه داده مهم‌ترین بخش این الگوریتم محسوب می‌شود. این الگوریتم در نهایت یک طبقه‌بندی انجام داده که دارای دو گره می‌باشد. یک گره به صورت برگ که یک دسته را مشخص می‌کند و یک گره تصمیم که آزمون‌هایی روی یک صفت انجام می‌دهد تا یک شاخه به ازای هر خروجی آزمون تولید کند.

ب- الگوریتم Naive Bayes: این الگوریتم برای طبقه‌بندی داده از احتمال وقوع یا عدم وقوع پدیده‌ها استفاده می‌کند. در واقع، براساس ویژگی‌های ذاتی احتمال با آموزش و ارزیابی داده در نهایت داده را به زیر مجموعه‌هایی طبقه‌بندی می‌کند.

ج- الگوریتم LMT: این الگوریتم یک مدل طبقه‌بندی است که ترکیبی از پیش‌بینی لجستیک و یادگیری درخت تصمیم‌گیری لجستیک (LMT¹) است (۱۰). این الگوریتم بر اساس رابطه متغیرهای وابسته و مستقل و در نظر گرفتن میزان خطا، داده را به زیر مجموعه‌هایی طبقه‌بندی می‌کند. روش‌های مختلفی به منظور بررسی روش‌های انتخاب داده و انتخاب بهترین روش وجود دارد که از معروف‌ترین این روش‌ها می‌توان به AMS² و ARAE³ اشاره کرد که در این مطالعه استفاده شده است (۱۱). در روش AMS به منظور بررسی دقت مدل از معادله زیر استفاده می‌شود. این روش نسبت بین میانگین تعداد کلاس‌های نادرست پیش‌بینی شده توسط مدل به تعداد کل داده است (۱).

$$AMS = \frac{\sum_{i=1}^n MS_i}{N} \quad (1)$$

که MS_i تعداد کلاس‌های نادرست پیش‌بینی شده توسط مدل و N تعداد کل داده است. در روش ARAE از خطای مطلق نسبی به کل داده استفاده می‌شود (۱).

$$ARAE = \frac{\sum_{i=1}^n RAE_i}{N} \quad (2)$$

که RAE_i خطای مطلق نسبی و N تعداد کل داده است. مجموع کل داده مورد مطالعه در این پژوهش و ویژگی هر کدام از آن‌ها (کمینه، بیشینه، میانگین و انحراف معیار) در جدول ۱ آورده شده است.

-
- 1- Logistic model tree
  - 2- Average number of misclassified samples
  - 3- Average relative absolute error

جدول ۱- ویژگی داده مورد مطالعه.

میانگین Average	انحراف معیار SD	بیشینه Maximum	کمینه Minimum	ویژگی Characteristic	میانگین Average	انحراف معیار SD	بیشینه Maximum	کمینه Minimum	ویژگی Characteristic
3.03	0.63	4.35	1.90	نسبت استات به پروپیونات	15.2	4.3	26.0	8.4	کل زمان صرف شده برای فعالیت خوردن به ازای هر وعده غذایی (دقیقه)
66.24	6.49	78.20	51.26	استات (mmol)	11.1	1.7	14.5	8.0	کل زمان صرف شده برای فعالیت خوردن به ازای هر کیلوگرم ماده خشک مصرفی (دقیقه)
22.68	4.51	32.99	16.58	پروپیونات (mmol)	36.2	5.5	46.6	27.3	کل زمان صرف شده برای فعالیت خوردن به ازای هر کیلوگرم ایلات ناهلخول در شونده خشک مصرفی (دقیقه)
12.59	3.16	22.38	7.07	بوتیرات (mmol)	55.7	8.2	72.7	40.2	کل زمان صرف شده برای فعالیت خوردن به ازای هر کیلوگرم ایلات ناهلخول در شونده خشکی علوفه‌ای مصرفی (دقیقه)
101.33	10.58	126.84	85.46	Total volatile fatty acid (mmol)	111.1	18.9	161.5	77.2	کل زمان صرف شده برای فعالیت خوردن به ازای هر کیلوگرم NDF مؤثر فیزیکی مصرفی برای ذرات درشت‌تر از ۸ میلی‌متر (دقیقه)
6.33	0.20	6.66	5.98	Rumen fluid pH	47.6	7.6	62.6	35.3	کل زمان صرف شده برای فعالیت خوردن به ازای هر کیلوگرم NDF مؤثر فیزیکی مصرفی برای ذرات درشت‌تر از ۱/۸ میلی‌متر (دقیقه)
22.82	2.56	29.21	18.00	Dry matter intake (kg/d)	680.4	72.3	831.0	561.0	کل فعالیت جویند (دقیقه در روز)
20.73	2.31	26.46	16.45	Organic matter intake (kg/d)	41.2	12.6	79.6	26.0	کل زمان صرف شده برای فعالیت جویند به ازای هر وعده غذایی (دقیقه)
3.65	0.46	4.59	2.70	Crude protein intake (kg/d)	30.0	3.6	40.2	24.6	کل زمان صرف شده برای فعالیت جویند به ازای هر کیلوگرم ماده خشک مصرفی (دقیقه)
7.04	0.87	9.43	5.34	Neutral detergent fiber intake (kg/d)	97.5	11.4	128.6	76.3	کل زمان صرف شده برای فعالیت جویند به ازای هر کیلوگرم ایلات ناهلخول در شونده خشک مصرفی (دقیقه)

ادامه جدول ۱

4.01	0.67	5.61	2.98	Acid detergent fiber intake (kg/d)	ایات نامحلول در شونده اسیدی مصرقی (کیلوگرم در روز)	150.2	17.9	200.8	123.1	TCA (min/NDFI)	کل زمان صرف شده برای فعالیت چوبدان به ازای هر کیلوگرم ایات نامحلول در شونده خشی علوهای مصرقی (دقیقه)
0.75	0.17	1.32	0.46	Ether-extract intake (kg/d)	عصاره اتری مصرقی (کیلوگرم در روز)	300.7	50.1	446.0	220.0	TCA (min)/peNDF ₈₈ intake	کل زمان صرف شده برای فعالیت چوبدان به ازای مؤثر فیبریکی مصرقی برای NDF هر کیلوگرم ذرات درشت‌تر از ۸ میلی‌متر (دقیقه)
9.20	0.88	11.13	7.34	Non-fibrous carbohydrate intake (kg/d)	کربوهیدرات‌های غیر الیافی مصرقی (کیلوگرم در روز)	128.2	15.1	160.5	98.9	TCA (min)/peNDF _{1,118} intake	کل زمان صرف شده برای فعالیت چوبدان به ازای مؤثر فیبریکی مصرقی برای NDF هر کیلوگرم ذرات درشت‌تر از ۱/۱۸ میلی‌متر (دقیقه)
4.56	0.51	5.84	3.60	Forage NDF intake (kg/d)	ایات نامحلول در شونده خشی علوهای مصرقی (کیلوگرم در روز)	759.6	72.3	879.0	609.0	Resting time (min/d)	زمان صرف شده برای استراحت (دقیقه در روز)
7.80	1.87	11.02	3.53	Particles retained on 19 mm sieve (%)	ذرات باقیمانده خوراک بر روی الک ۱۹ میلی‌متر (درصد)	428.7	52.7	536.0	332.0	Ruminating time (min/d)	زمان صرف شده برای فعالیت نشخواری (دقیقه در روز)
25.88	3.96	33.88	19.89	Particles retained on 8 mm sieve (%)	ذرات باقیمانده خوراک بر روی الک ۸ میلی‌متر (درصد)	251.8	31.4	301.0	185.0	Eating time (min/d)	زمان صرف شده برای فعالیت خوردن (دقیقه در روز)
41.35	6.02	50.24	33.00	Particles retained on 1.18 mm sieve (%)	ذرات باقیمانده خوراک بر روی الک ۱/۱۸ میلی‌متر (درصد)	671.4	48.2	772.4	612.2	Body weight (kg)	وزن بدن (کیلوگرم)
24.97	2.30	29.16	21.83	Particles retained on Pan (%)	ذرات باقیمانده خوراک بر روی سینی (درصد)	2.60	0.55	3.50	1.50	Body condition score	نمره وضعیت بدنی
4.09	0.22	4.66	3.73	Geometric mean particle size (mm)	میانگین هندسی اندازه ذرات خوراک (میلی‌متر)	23.5	2.8	30.0	17.0	Back fat thickness (mm)	ضخامت لایه چربی پشت (میلی‌متر)
14.0	1.8	18.0	10.0	Rumination (Bout/d)	تعداد وعده‌های فعالیت نشخواری (تعداد در روز)	11.82	4.57	26.61	7.26	Insulin (µIU/mL)	انسولین (میکرو واحد بین‌المللی بر میلی‌متر)
31.0	4.1	42.0	23.0	Rumination length (min)	زمان صرف شده برای هر وعده فعالیت نشخواری (دقیقه)	45.18	8.53	61.0	29.0	Glucose (mg/dL)	گلوکز (میلی‌گرم بر دسی‌لیتر)

ادامه جدول ۱

69.6	13.8	106.0	51.0	Rumination interval (min)	فاصله زمانی بین وعده‌های نشخواری (دقیقه)	0.166	0.065	0.412	0.046	Non-esterified fatty acid (mEq/L)	اسیدهای چرب غیر استریفیه (میلی‌اکی‌ولان بر لیتر)
31.0	4.0	41.8	23.4	Ruminating time (min/bouts)	کل زمان صرف شده برای فعالیت نشخواری به ازای هر وعده (دقیقه)	139.6	42.3	206.0	62.0	Cholesterol (mg/dL)	کلسترول (میلی‌گرم بر دسی‌لیتر)
18.9	2.43	26.2	15.0	Ruminating time (min/DMI)	کل زمان صرف شده برای فعالیت نشخواری به ازای هر کیلوگرم ماده خشک مصرفی (دقیقه)	10.6	2.1	16.0	6.0	Triglyceride (mg/dL)	تری‌گلیسرید (میلی‌گرم بر دسی‌لیتر)
61.3	7.5	82.4	46.4	Ruminating time (min/NDFI)	کل زمان صرف شده برای فعالیت نشخواری به ازای هر کیلوگرم ایات نامطلوب در شونده خشک مصرفی (دقیقه)	0.27	0.07	0.44	0.14	Total antioxidant capacity (mmol/L)	ظرفیت آنتی‌اکسیدانی کل (میلی‌مول بر لیتر)
94.5	12.1	130.9	74.8	Ruminating time (min/INDFI)	کل زمان صرف شده برای فعالیت نشخواری به ازای هر کیلوگرم ایات نامطلوب در شونده خشک علوفه‌ای مصرفی (دقیقه)	1.723	0.644	3.125	0.875	Malondialdehyde (mmol/mL)	مالون دی‌آلدیاید (نانومول بر میلی‌لیتر)
189.6	34.8	284.4	135.6	Ruminating time (min/peNDF ₅₋₁₈ intake)	کل زمان صرف شده برای فعالیت نشخواری به ازای هر کیلوگرم peNDF ₅₋₁₈ مصرفی برای ذرات درشت‌تر از ۸ میلی‌متر (دقیقه)	2.30	0.36	3.42	1.86	peNDF ₅₋₁₈ intake (kg/d)	مصرف NDF مؤثر فیزیکی برای ذرات درشت‌تر از ۸ میلی‌متر (کیلوگرم در روز)
80.6	9.6	104.6	60.1	Ruminating time (min/peNDF ₅₋₁₁₈ intake)	کل زمان صرف شده برای فعالیت نشخواری به ازای هر کیلوگرم peNDF ₅₋₁₁₈ مصرفی برای ذرات درشت‌تر از ۱.۱۸ میلی‌متر (دقیقه)	5.37	0.74	7.27	3.99	peNDF ₅₋₁₁₈ intake (kg/d)	مصرف NDF مؤثر فیزیکی برای ذرات درشت‌تر از ۱.۱۸ میلی‌متر (کیلوگرم در روز)
17.6	4.0	29.0	10.0	Meals (Bout/d)	تعداد وعده‌های غذایی (تعداد در روز)	1.76	0.52	3.04	0.65	Intake of particles retained on 19 mm sieve (kg/d)	مصرف ذرات باقی‌مانده بر روی الک ۱۹ میلی‌متر (کیلوگرم در روز)
15.1	4.3	26.0	8.0	Meal length (min)	زمان صرف شده برای هر وعده غذایی (دقیقه)	5.79	1.18	8.59	4.12	Intake of particles retained on 8 mm sieve (kg/d)	مصرف ذرات باقی‌مانده بر روی الک ۸ میلی‌متر (کیلوگرم در روز)
74.8	19.8	125.0	40.0	Meal interval (min)	فاصله زمانی بین وعده‌های غذایی (دقیقه)	9.28	1.91	14.31	6.02	Intake of particles retained on 1.18 mm sieve (kg/d)	مصرف ذرات باقی‌مانده بر روی الک ۱.۱۸ میلی‌متر (کیلوگرم در روز)
0.092	0.014	0.124	0.069	Eating rate (kg of DM/min)	نرخ خوردن خوراک (کیلوگرم ماده خشک در دقیقه)	5.59	0.85	7.84	4.21	Intake of particles retained on Pan (kg/d)	مصرف ذرات باقی‌مانده بر روی سینی (کیلوگرم در روز)
1.38	0.40	2.63	0.84	Meal size (kg of DM)	اندازه وعده غذایی (کیلوگرم ماده خشک)	41.71	5.28	52.5	32.9	Milk yield (kg/d)	تولید شیر (کیلوگرم در روز)

نتایج و بحث

مؤثرترین عوامل تأثیرگذار بر درصد چربی شیر که با روش‌های مختلف الگوریتم انتخاب ویژگی به دست آمده به تفکیک روش و مدل در جدول ۲ آورده شده است.

جدول ۲- مؤثرترین عوامل تأثیرگذار بر درصد چربی شیر به دست آمده با روش‌های مختلف انتخاب ویژگی.

Table 2. The most important factors affecting milk fat percentage obtained by different feature selection methods.

روش Method	مدل Model	فراسنجه Parameter
Best-First	CFS-Subset-Eval	اسیدهای چرب غیر استریفیه خون، کل اسیدهای چرب فرار، عصاره اتری مصرفی، کل زمان صرف شده برای فعالیت نشخواری به ازای هر کیلوگرم الیاف نامحلول در شوینده خنثی مصرفی، کل زمان صرف شده برای فعالیت نشخواری به ازای هر کیلوگرم NDF علوفه‌ای مصرفی، کل زمان صرف شده برای فعالیت جویدن به ازای هر کیلوگرم الیاف نامحلول در شوینده خنثی مصرفی، وزن بدن، نمره وضعیت بدنی، ضخامت لایه چربی پشت و گلوکز خون
		اسیدهای چرب غیر استریفیه خون، کل اسیدهای چرب فرار، عصاره اتری مصرفی، کل زمان صرف شده برای فعالیت نشخواری به ازای هر کیلوگرم الیاف نامحلول در شوینده خنثی مصرفی، کل زمان صرف شده برای فعالیت نشخواری به ازای هر کیلوگرم NDF علوفه‌ای مصرفی، کل زمان صرف شده برای فعالیت جویدن به ازای هر کیلوگرم الیاف نامحلول در شوینده خنثی مصرفی، وزن بدن، نمره وضعیت بدنی، ضخامت لایه چربی پشت و گلوکز خون
Ranker	Info-Gain-Attribute-Eval	اسیدهای چرب غیر استریفیه خون، وزن بدن، نمره وضعیت بدنی، کل زمان صرف شده برای فعالیت جویدن به ازای هر کیلوگرم الیاف نامحلول در شوینده خنثی مصرفی، عصاره اتری مصرفی، گلوکز خون، کل زمان صرف شده برای فعالیت نشخواری به ازای هر کیلوگرم الیاف نامحلول در شوینده خنثی مصرفی، نسبت استات به پروپیونات، کل زمان صرف شده برای فعالیت نشخواری به ازای هر کیلوگرم NDF علوفه‌ای مصرفی و زمان صرف شده برای استراحت
		اسیدهای چرب غیر استریفیه خون، وزن بدن، نمره وضعیت بدنی، کل زمان صرف شده برای فعالیت جویدن به ازای هر کیلوگرم الیاف نامحلول در شوینده خنثی مصرفی، عصاره اتری مصرفی، گلوکز خون، کل زمان صرف شده برای فعالیت نشخواری به ازای هر کیلوگرم الیاف نامحلول در شوینده خنثی مصرفی، کلسترول خون، ضخامت لایه چربی پشت و مصرف NDF مؤثر فیزیکی برای ذرات درشت‌تر از ۸ میلی‌متر
	Symmetric-Attribute-Eval	اسیدهای چرب غیر استریفیه خون، وزن بدن، نمره وضعیت بدنی، کل زمان صرف شده برای فعالیت جویدن به ازای هر کیلوگرم الیاف نامحلول در شوینده خنثی مصرفی، عصاره اتری مصرفی، گلوکز خون و کل زمان صرف شده برای فعالیت نشخواری به ازای هر کیلوگرم الیاف نامحلول در شوینده خنثی مصرفی
		اسیدهای چرب غیر استریفیه خون، وزن بدن، نمره وضعیت بدنی، گلوکز خون، کل زمان صرف شده برای فعالیت نشخواری به ازای هر کیلوگرم NDF علوفه‌ای مصرفی و مصرف ذرات باقیمانده بر روی الک ۱۹ میلی‌متر
Principal-Components	Relief-Attribute-Eval	کل زمان صرف شده برای فعالیت جویدن به ازای هر کیلوگرم الیاف نامحلول در شوینده خنثی مصرفی، کل زمان صرف شده برای فعالیت نشخواری به ازای هر کیلوگرم ماده خشک مصرفی، کل زمان صرف شده برای فعالیت جویدن به ازای هر کیلوگرم الیاف نامحلول در شوینده خنثی مصرفی، کل زمان صرف شده برای فعالیت جویدن به ازای هر کیلوگرم NDF مؤثر فیزیکی مصرفی برای ذرات درشت‌تر از ۱/۸ میلی‌متر
		کل زمان صرف شده برای فعالیت جویدن به ازای هر کیلوگرم الیاف نامحلول در شوینده خنثی مصرفی، کل زمان صرف شده برای فعالیت نشخواری به ازای هر کیلوگرم NDF مؤثر فیزیکی مصرفی برای ذرات درشت‌تر از ۱/۸ میلی‌متر

در ادامه به منظور تولید درخت تصمیم با یک طبقه‌بندی ساده جهت به دست آوردن مناسب‌ترین روش انتخاب عوامل مؤثر بر درصد چربی شیر با تعیین آماره‌های ضریب همبستگی، میانگین نسبی خطای مطلق، ریشه میانگین مربع خطا، خطای مطلق نسبی، ریشه مربع خطای نسبی، تعداد طبقات پیش‌بینی شده درست و غلط از الگوریتم‌های Naive Bayes (جدول ۳)، J48 (جدول ۴) و LMT (جدول ۵) استفاده شد که نتایج آن به تفکیک الگوریتم به کار رفته و با در نظر گرفتن حالت آزمون 10 Fold و مدل طبقه‌بندی مجموعه آموزش کل (Full training set) در جداول ۳ تا ۵ نمایش داده شده است. در طبقه‌بندی با استفاده از الگوریتم Naive Bayes و J48 روش‌های Best-First و Greedy-Stepwise با بیش‌ترین ضریب همبستگی (۱۰۰ درصد) و بدون تعداد طبقات پیش‌بینی شده غلط به عنوان مناسب‌ترین روش‌ها برای تعیین مؤثرترین عوامل تأثیرگذار بر درصد چربی شیر انتخاب شدند.

جدول ۳- ارزیابی طبقات با استفاده از الگوریتم Naive Bayes

Table 3. The assessment of classes using Naive Bayes algorithm.

روش Method	مدل Model	مدل طبقه‌بندی Classification model	حالت آزمون Test mode	ضریب همبستگی R	میانگین نسبی خطای مطلق ARAE	ریشه میانگین مربع خطا RMSE	خطای مطلق نسبی RAE	ریشه مربع خطای نسبی RSAE	تعداد طبقات پیش‌بینی شده	
									درست True	غلط False
Best-First	CFS-Subset-Eval	Full training set	10 Fold class validates	100	0.01	0.06	0.47	3.48	44	0
Greedy-Stepwise	CFS-Subset-Eval	Full training set	10 Fold class validates	100	0.01	0.06	0.49	3.48	44	0
Ranker	Info-Gain-Attribute-Eval	Full training set	10 Fold class validates	97.73	0.20	0.02	5.08	21.33	43	1
	Gain-Ratio-Attribute-Eval	Full training set	10 Fold class validates	95.45	0.20	0.98	5.44	23.37	42	2
	Symmetric-Attribute-Eval	Full training set	10 Fold class validates	95.45	0.29	0.14	8.19	34.63	42	2
	Relief-Attribute-Eval	Full training set	10 Fold class validates	84.09	0.14	0.28	39.38	67.77	37	7
	Principal-Components	Full training set	10 Fold class validates	54.54	0.34	0.48	96.16	115.10	24	20

جدول ۴- ارزیابی طبقات با استفاده از الگوریتم J48.

Table 4. The assessment of classes using J48 algorithm.

روش Method	مدل Model	مدل طبقه‌بندی Classification model	حالت آزمون Test mode	ضریب همبستگی R	میانگین نسبی خطای مطلق ARAE	ریشه میانگین مربع خطا RMSE	خطای مطلق نسبی RAE	ریشه مربع خطای نسبی RSAE	تعداد طبقات پیش‌بینی شده	
									درست True	غلط False
Best-First	CFS-Subset-Eval	Full training set	10 Fold class validates	100	0.62	0.23	17.59	54.79	44	0
Greedy-Stepwise	CFS-Subset-Eval	Full training set	10 Fold class validates	100	0.62	0.23	17.59	54.79	44	0
Ranker	Info-Gain-Attribute-Eval	Full training set	10 Fold class validates	90.90	0.817	0.062	0.23	17.59	40	4
	Gain-Ratio-Attribute-Eval	Full training set	10 Fold class validates	90.90	0.62	0.23	17.59	54.79	40	4
	Symmetricer-Attribute-Eval	Full training set	10 Fold class validates	90.90	0.62	0.23	17.59	54.79	40	4
	ReliefF-Attribute-Eval	Full training set	10 Fold class validates	86.36	0.094	0.28	26.38	67.81	38	6
	Principal-Components	Full training set	10 Fold class validates	70.45	0.168	0.35	47.20	85.46	31	13

در طبقه‌بندی با استفاده از الگوریتم LMT، روش‌های Best-First و Greedy-Stepwise با مدل و CFS-Subset-Eval و روش Ranker با مدل‌های Gain-Ratio-Attribute-Eval و Symmetricer-Attribute-Eval با بیش‌ترین ضریب همبستگی (۹۷ درصد) و با یک طبقه پیش‌بینی شده غلط به عنوان مناسب‌ترین روش‌ها برای تعیین مؤثرترین عوامل تأثیرگذار بر درصد چربی شیر انتخاب شدند.

در نهایت به منظور اطمینان از انتخاب مناسب‌ترین روش برای تعیین مؤثرترین عوامل تأثیرگذار بر درصد چربی شیر از دو روش AMS و ARAE برای تعیین میزان خطای هر یک از روش‌ها استفاده شد که نتایج آن در جدول ۶ نمایش داده شده است. بر این اساس، الگوریتم Naive Bayes با کم‌ترین میزان خطا به عنوان مناسب‌ترین الگوریتم برای تعیین عوامل تأثیرگذار بر درصد چربی شیر

انتخاب شد. از این رو، داده مربوط به اسیدهای چرب غیر استریفیه خون، کل اسیدهای چرب فرار، عصاره اتری مصرفی، کل زمان صرف شده برای فعالیت نشخوار به ازای هر کیلوگرم الیاف نامحلول در شوینده خنثی مصرفی، کل زمان صرف شده برای فعالیت نشخوار به ازای هر کیلوگرم الیاف نامحلول در شوینده خنثی علفه‌ای مصرفی، کل زمان صرف شده برای فعالیت جویدن به ازای هر کیلوگرم الیاف نامحلول در شوینده خنثی مصرفی، وزن بدن، نمره وضعیت بدنی، ضخامت لایه چربی پشت و گلوکز خون به‌عنوان بهترین و مؤثرترین عوامل تأثیرگذار بر چربی شیر از بین ۶۶ گروه داده ورودی به مدل انتخاب شدند. منع اسیدهای چرب از پیش‌ساخته شده شیر (اسیدهای چرب بلند زنجیر با بیش از ۱۸ اتم کربن) اسیدهای چربی هستند که از طریق خوراک (عصاره اتری مصرفی) و بافت چربی (با از دست دادن وزن بدن و کم کردن نمره وضعیت بدنی و ضخامت لایه چربی پشت) به‌صورت تری‌گلیسرید و اسیدهای چرب غیر استریفیه وارد خون شده و از آن طریق به بافت پستانی راه پیدا می‌کنند (۴ و ۱۲).

جدول ۵- ارزیابی طبقات با استفاده از الگوریتم LMT

Table 5. The assessment of classes using LMT algorithm.

روش Method	مدل Model	مدل طبقه‌بندی Classification model	حالت آزمون Test mode	ضریب همبستگی R	میانگین نسبی خطای مطلق ARAE	ریشه میانگین مربع خطا RMSE	خطای مطلق نسبی RAE	ریشه مربع خطای نسبی RSAE	تعداد طبقات پیش‌بینی شده	
									درست True	غلط False
Best-First	CFS-Subset-Eval	Full training set	10 Fold class validates	97.72	0.66	0.14	18.69	33.85	43	1
Greedy-Stepwise	CFS-Subset-Eval	Full training set	10 Fold class validates	97.72	0.66	0.14	18.69	33.85	43	1
Ranker	Info-Gain-Attribute-Eval	Full training set	10 Fold class validates	93.18	0.10	0.20	26.90	48.48	41	3
	Gain-Ratio-Attribute-Eval	Full training set	10 Fold class validates	97.71	0.24	0.10	6.95	23.89	43	1
	Symmetricer-Attribute-Eval	Full training set	10 Fold class validates	97.70	0.03	0.12	9.68	28.75	43	1
	RelifeF-Attribute-Eval	Full training set	10 Fold class validates	84.09	0.20	0.31	55.21	73.81	37	7
	Principal-Components	Full training set	10 Fold class validates	84.09	0.18	0.31	50.58	74.82	37	7

جدول ۶- دقت طبقه‌های مختلف الگوریتم انتخاب ویژگی.

Table 6. The accuracy of different classes of Feature selection algorithm.

روش ارزیابی						مدل Model	روش Method
Evaluation method							
Naive Bayes		J48		LMT			
AMS	ARAE	AMS	ARAE	AMS	ARAE		
0.00	1.11	0.00	39.98	1.54	42.48	CFS-Subset-Eval	Best-First
0.00	1.11	0.00	39.98	1.54	42.48	CFS-Subset-Eval	Greedy-Stepwise
1.54	11.55	6.15	0.52	1.54	61.14	Info-Gain-Attribute-Eval	
3.08	12.36	6.15	39.98	1.54	15.80	Gain-Ratio-Attribute-Eval	
3.08	18.61	6.15	39.98	1.54	22.00	Symmetrizer-Attribute-Eval	Ranker
10.77	89.50	9.23	59.95	1.54	125.48	ReliefF-Attribute-Eval	
30.77	218.55	20.00	107.27	1.54	114.95	Principal-Components	

بخشی از گلوکزی که وارد بافت پستانی می‌شود برای ساخت لاکتوز مورد استفاده قرار می‌گیرد و باقی آن می‌تواند در جهت تولید انرژی برای افزایش ساخت NADPH از مسیر پنتوز فسفات یا از تبدیل ایزوسیترات به ۲-اگزوگلوکوتارات به کار رود. از این رو، مولکول‌های NADPH ساخته شده از این مسیرها می‌تواند در ساخت چربی شیر در بافت پستانی مورد استفاده قرار بگیرد (۱۲). بر اساس نتایج به دست آمده توجه به فعالیت نشخوار گاوها بر مبنای کیلوگرم الیاف نامحلول در شوینده خنثی مصرفی و الیاف نامحلول در شوینده خنثی علوفه‌ای مصرفی حائز اهمیت است و بایستی که از مقدار بهینه الیاف نامحلول در شوینده خنثی و الیاف نامحلول در شوینده خنثی علوفه‌ای در جیره گاوهای شیری اطمینان حاصل کرد تا از فعالیت نشخواری گاوها کاسته نشود. توجه به این نکته ضروری است که مدیریت ضعیف و نامناسب محیط پرورش می‌تواند فعالیت نشخوار گاوها را حتی با حفظ مقدار بهینه الیاف در جیره کاهش بدهد. فعالیت نشخوار طی یک دوره ۲۴ ساعته صورت می‌گیرد و معمولاً تحت شرایط ایده‌آل گاوهای بالغ ۴۸۰ تا ۵۴۰ دقیقه را در شبانه روز صرف آن می‌کنند (۱۳). طیف وسیعی از عوامل مدیریتی مانند تراکم زیاد (۱۰ تا ۲۰ درصد)، بهاربندهایی با آمیزه‌ای از گاوهای تک و

چند شکمزا (۱۵ درصد)، زیادی زمان صرف شده در گردن‌گیرها (۱۴ درصد) و تنش گرمایی (۱۰ تا ۲۲ درصد) می‌توانند فعالیت نشخوار را کاهش بدهند. اگر فعالیت نشخوار به طور مزمین ۱۰ تا ۲۰ درصد به سبب مدیریت ضعیف کاهش پیدا بکند بر آن اساس می‌توان به مخاطره افتادن عملکرد شکمبه و افزایش خطر مشکلاتی مانند اسیدوز شکمبه‌ای تحت حاد، بازده گوارشی ضعیف‌تر، لنگش و در نهایت کاهش خروج چربی و پروتئین از شیر را انتظار داشت (۲). این کاهش در چربی شیر می‌تواند با نامتوازنی در تولید اسیدهای چرب فرار و یا تولید واسطه‌های زیست‌هیدروژنه‌ای کاهش دهنده چربی شیر در ارتباط باشد (۴، ۷، ۸ و ۹).

نتیجه‌گیری

بر اساس انتخاب تعداد محدودی از عوامل مؤثر بر چربی شیر با الگوریتم انتخاب ویژگی امکان پایش و اندازه‌گیری آن‌ها جهت حفظ مؤثر چربی شیر در مزرعه و صرفه‌جویی در زمان و هزینه وجود دارد.

منابع

1. Dash, M., and Liu, H. 2003. Consistency-based search in feature selection. *Artif. Intel.* 151: 155–176.
2. Grant, R.J., and Dann, H.M. 2015. Biological importance of rumination and its use on-farm, Cornell Nutrition Conference for Feed Manufacturers, Cornell, USA, Pp: 1–10.
3. Hall, M., Frank, E., Holmes, G., Pfahringer, B., Reutemann, P., and Witten, I.H. 2015. The WEKA Data Mining Software Version 3.8. The University of Waikato, Hamilton, New Zealand.
4. Kargar, S., Ghorbani, G.R., Alikhani, M., Khorvash, M., Rashidi, L., and Schingoethe, D.J. 2012. Lactational performance and milk fatty acid profile of Holstein cows in response to dietary fat supplements and forage:concentrate ratio. *J. Livest. Sci.* 150: 274–283.
5. Kargar, S., Ghorbani, G.R., Fievez, V., and Schingoethe, D.J. 2015a. Performance, bioenergetic status, and indicators of oxidative stress of environmentally heat-loaded Holstein cows in response to diets inducing milk fat depression. *J. Dairy Sci.* 98: 4772–4784.
6. Kargar, S., Ghorbani, G.R., and Khorvash, M. 2015b. Nutrient digestibility and rumen fermentation parameters in response to dietary grain source and oil supplement of Holstein dairy cows. *Ir. J. Anim. Sci. Res.* 7: 285–293. (In Persian)
7. Kargar, S., Ghorbani, G.R., Khorvash, M., Kahyani, A., Karimi-Dehkordi, S., Safahani-Langarudi, M., Fievez, V., and Schingoethe, D.J. 2017. Milk fat secretion in Holstein dairy cows: Insights from grain type and oil supplement. *J. Livest. Sci.* 196: 36–41.

- 8.Kargar, S., Ghorbani, G.R., Khorvash, M., Kamalian, E., and Schingoethe, D.J. 2013. Dietary grain source and oil supplement: Feeding behavior and lactational performance of Holstein cows. *J. Livest. Sci.* 157: 162–172.
- 9.Kargar, S., Ghorbani, G.R., Khorvash, M., Sadeghi-Sefidmazgi, A., and Schingoethe, D.J. 2014. Reciprocal combinations of barley and corn grains in oil-supplemented diets: Feeding behavior and milk yield of lactating cows *J. Dairy Sci.* 97: 7001–7011.
- 10.Landwehr, N., Hall, M., and Frank, E. 2005. Logistic model trees. *Mach. Learn.* 59: 161–205.
- 11.Naseriparsa, M., Bidgoli, A.M., and Varae, T. 2014. A hybrid feature selection method to improve performance of a group of classification algorithms. *Int. J. Comput. Appl.* 69: 28–35.
- 12.Rigout, S., Hurtaud, C., Lemosquet, S., Bach, A., and Rulquin, H. 2003. Lactational effects of propionic acid and duodenal glucose in cows. *J. Dairy Sci.* 86: 243–253.
- 13.Van Soest, P.J. 1994. *Nutritional ecology of the ruminant.* Cornell University Press, Ithaca, NY, USA.

Gorgan University of Agricultural
Sciences and Natural Resources

J. of Ruminant Research, Vol. 4(4), 2016
<http://ejrr.gau.ac.ir>

Use of feature selection algorithm to determine the most important factors affecting milk fat percentage of Holstein cows

*S. Kargar¹ and M. Mokarram²

¹Assistant Prof., Dept. of Animal Sciences, faculty of Agriculture, Shiraz University,

²Assistant Prof., Dept. of Range and Watershed Management, Faculty of Agriculture and Natural Resources of Darab, Shiraz University, Darab, Shiraz, Iran

Received: 11/03/2016; Accepted: 01/18/2017

Abstract

Background and objectives: Monitoring the milk components of a herd can help assess the health and nutritional status of lactating cows. Fat is one of the most valuable components of milk. Milk fat (proportion and total amount) is typically the most variable component in milk which is influenced by various physiological and environmental factors. A herd milk fat test below 0.3% of breed average can indicate a problem situation. Therefore, diets that allow for an improvement in milk fat output would potentially be economically advantageous. In order to maintain milk fat, it is necessary to identify, monitor, and measure the most important factors influencing milk fat. Feature selection algorithm is one of data mining methods and to the best of our knowledge no available literature to use this algorithm to refine most contributing factors affecting milk fat in Holstein dairy cows. Objective of this study was to determine the most important factors affecting milk fat of Holstein cows using feature selection algorithm.

Materials and methods: In the current study, a total of 2112 raw data obtained from 66 factors (which might potentially able to affect milk fat) was used. Data was evaluated by the three important methods (Best-First, Greedy-Stepwise, and Ranker methods) and six models (CFS-Subset-Eval, Info-Gain-Attribute-Eval, Gain-Ratio-Attribute-Eval, Symmetricer-Attribute-Eval, Relief-Attribute-Eval, Principal-Components) of feature selection algorithm. Data was analyzed using the WEKA Software (v. 3.8).

Results: Results indicated that both Best-First and Greedy-Stepwise methods of feature selection algorithm are the most appropriate methods to select efficient

---

*Corresponding author: skargar@shirazu.ac.ir

factors affecting milk fat using Naive Bayes classification with minimized error. Accordingly, blood non-esterified fatty acid, total volatile fatty acids of rumen fluid, ether-extract intake, time spent rumination per kilogram of neutral detergent fiber intake, time spent rumination per kilogram of forage neutral detergent fiber intake, total chewing time per kilogram of neutral detergent fiber intake, body weight, body condition score, back fat thickness, and blood glucose were the most important factors affecting milk fat.

Conclusion: It is possible to monitor and measure of some limited factors selected by feature selection to efficiently maintain milk fat on-farm and save time and cost.

Keywords: Milk fat, Feature selection algorithm, Dairy cow